

Onderwerp Afstand houden en drukte vermijden in de stad na versoepeling coronamaatregelen	
Nummer	2021/235358
Portefeuillehouder	Wienen, J.
Programma/beleidsveld	5.1 Openbare ruimte en mobiliteit
Afdeling	PCM
Auteur	Vroom, W.
Telefoonnummer	023-5113832
Email	wvroom@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Op 26 mei 2020 heeft het college een maatregelenpakket vastgesteld om tijdens de zomer van 2020 op hot spots in de openbare ruimte structureel voldoende afstand te kunnen houden en bewustwording te stimuleren over het vermijden van drukte.</p> <p>Nu de Rijksoverheid stapsgewijs de coronamaatregelen versoepelt en de weersomstandigheden verbeteren, is de verwachting dat het ook in de Haarlemse openbare ruimte weer drukker gaan worden. Dat betekent dat er ook op korte termijn weer gemeentelijke maatregelen wenselijk zijn in de openbare ruimte. Net zoals in mei 2020 zijn deze maatregelen vooral gericht op bewustwording van de benodigde onderlinge afstand en het vermijden van drukte.</p> <p>De gemeentelijke maatregelen die nu worden uitgevoerd, staan in het verlengde van het pakket dat het college vorig jaar heeft besloten. De maatregelen dienen om de bewustwording onder bezoekers van hot spots te verbeteren. Het plan bevat geen maatregelen op het gebied van de handhaving in drukke situaties of de inzet van stewards.</p>
Behandelvoorstel voor commissie	Het college zendt de nota ter kennisname aan de commissie Bestuur.
Relevante eerdere besluiten	<ul style="list-style-type: none">- Anderhalvemetersamenleving op straat (2020/506992) uit besluitenlijst B&W 26 mei 2020- Bespreking Anderhalvemetersamenleving op straat (2020/506992) in commissie Bestuur 11 juni 2020- Terrassen in de winter (2020/913770) uit besluitenlijst B&W 6 oktober 2020
Besluit College d.d. (wordt ingevuld door BC)	<p>Het college van burgemeester en wethouders</p> <p>Besluit:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Het plan van aanpak 'Maatregelen in de openbare ruimte na de lockdown 2021' vast te stellen2. Uitvoering te geven aan het plan van aanpak 'Maatregelen in de openbare ruimte na de lockdown 2021' <p>de secretaris, de burgemeester,</p>

--	--

1. Inleiding

In mei 2020 heeft het college een plan vastgesteld om op hot spots in de openbare ruimte drukte zo goed mogelijk te managen, daarover het bewustzijn te stimuleren bij bezoekers en om maatregelen te nemen die het functioneren van de openbare ruimte beïnvloeden indien dat wenselijk is. Dat plan was gekoppeld aan regels die golden bij de verruiming van terrassen omdat ook op die plekken anderhalve meter afstand moest worden gehouden.

De terrasregels, met de verruiming, zijn in oktober 2020 door het college verlengd voor zolang de anderhalvemeterregel geldt. Daarna is Nederland met landelijke maatregelen in een lockdown gekomen.

Vanaf 28 april wordt de lockdown in stappen versoepeld. Terrassen en winkels gaan beperkt weer open. Die versoepeling en het verbeteren van weersomstandigheden zullen ertoe leiden dat het drukker wordt in de openbare ruimte. De maatregelen die in dat verband zijn genomen in 2020 zijn geëvalueerd en op basis van die evaluatie worden op korte termijn nieuwe maatregelen genomen en bestaande maatregelen worden aangepast of voortgezet.

2. Besluitpunten college

1. Het plan Maatregelen in de openbare ruimte na de lockdown 2021 vast te stellen
2. Uitvoering te geven aan de betreffende maatregelen:
 - a. Aanbrengen of opfrissen anderhalvemetercirkels op locaties met drukte
 - b. Opfrissen middenstreep om rechts lopen te stimuleren in de Grote Houtstraat en de Barteljorisstraat
 - c. In stand houden van het advies voor fietsers om af te stappen bij drukte in voetgangersgebieden
 - d. Tegengaan wildparkeren fietsen in drukke winkelstraten
 - e. Een regeling treffen met horeca-ondernemers in de Lange Veerstraat en op de Oude Groenmarkt op welke tijdstippen zij deze straten fysiek mogen afsluiten voor fietsers (met behulp van hekken)
 - f. In stand houden van de alternatieve fietsroutes voor de Rijksstraatweg
 - g. In stand houden van de aangepaste instellingen van verkeersregelininstallaties om fietsers meer groen licht te geven
 - h. Aanbrengen van krijtcirkels in één of twee drukke parken en op basis van ervaringen eventueel in stand houden of uitbreiden

- i. In stand houden van de maatregelen en aanpassingen in fietsenstallingen en parkeergarages
- j. Plaatsing van een toiletwagen op de locatie Grote Markt / Lepelstraat voor zolang de mogelijkheden voor toiletgebruik vanwege coronamaatregelen beperkt zijn
- k. Verbetering van de communicatie-uitingen, zowel offline als online, op het gebied van de beoogde doelgroepen
- l. In stand houden van het gemeentelijke e-mailadres om snel vragen van ondernemers te kunnen beantwoorden over het gebruik van de openbare ruimte

3. Beoogd resultaat

Zorgdragen dat Haarlemmers en bezoekers op een veilige wijze zo goed mogelijk gebruik kunnen maken van hotspots in de openbare ruimte. De ervaring is dat de belangrijkste hot spot de binnenstad is. Daarnaast kan het druk zijn in winkelstraten buiten de binnenstad, in parken, op drukke fietsroutes en nabij bepaalde OV-locaties.

In mei 2020 heeft het college een breed maatregelenpakket vastgesteld voor deze situatie. Op basis van de ervaringen van het afgelopen jaar zijn de genomen maatregelen geëvalueerd op effect en op reacties uit de omgeving. Op basis van die evaluatie worden bepaalde maatregelen weer genomen, andere maatregelen worden aangepast, sommige maatregelen worden niet meer genomen en weer andere maatregelen worden toegevoegd. Evenals vorig jaar doen de maatregelen vooral een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van bewoners, bezoekers en ondernemers.

Het plan bevat geen handhavingsmaatregelen voor momenten van drukte waarbij moet worden ingegrepen en geen maatregelen om met inzet van handhavers, verkeersregelaars of stewards bezoekers en ondernemers aan te spreken. Ook mitigerende financiële maatregelen om ondernemers die invloed ondervinden van beperkingen tegemoet te komen, zoals effecten op precario, zijn geen deel van dit plan.

4. Argumenten

Richtlijnen Rijksoverheid worden gevolgd

De drukte op de hotspots en de verdeling tussen de verschillende plekken is afhankelijk van de richtlijnen van de Rijksoverheid. Hoe minder beperkingen niet-essentiële winkels hebben, hoe drukker het in de winkelstraten zal worden. En wanneer terrassen gesloten zijn bij goed weer, kan de drukte in parken en langs de oevers van het Spaarne groter worden. Belangrijk is dat, ook op die momenten, iedereen zich bewust is en blijft van de richtlijnen die nog steeds gelden – ook in de openbare ruimte, zoals het houden van voldoende afstand.

Uitgangspunten zijn:

1. De maatregelen zijn nadrukkelijk tijdelijk van aard en zullen weer worden teruggedraaid als de richtlijn van anderhalve meter afstand wordt beëindigd.
2. Voetgangers en fietsers hebben prioriteit boven autoverkeer.

3. Bereikbaarheid heeft in de openbare ruimte meer prioriteit dan verblijven, terwijl er oog is voor de waarde van het verblijven.
4. Er zal blijvend worden ingezet op bewustwording en informeren.
5. Bestaande functies beter benutten heeft de voorkeur boven de wijziging van bestaande functies.
6. Waar maatregelen algemeen kunnen worden opgesteld, dienen ze specifiek te worden toegepast. Er moet maatwerk worden geboden.
7. Er moet flexibel kunnen worden geschakeld. Als blijkt dat maatregelen kunnen worden teruggedraaid of kunnen worden afgeschaald, zal dat gebeuren.

De eerder ingezette maatregelen zijn geëvalueerd

In 2020 zijn er voor deze situatie de volgende maatregelen genomen:

- Aanduiding wenselijke looprichting met streetprints (gele harten)
- Advies 'fietsers afstappen bij drukte' met bebording
- Fietsers niet toegestaan in enkele straten die door verruimde terrassen extra smal werden (Lange Veerstraat e.o.)
- Aanduiding alternatieve fietsroutes voor route Schoterweg – Rijksstraatweg met streetprints en bebording
- Aanpassen instellingen verkeersregelinstanties om wachtrijen voor fietsers te verkorten
- Diverse maatregelen in parkeergarages en fietsenstallingen
- Online en offline informatieverstrekking over drukte en de wenselijkheid die te vermijden
- Instellen van een e-mailadres voor ondernemers om vragen over de openbare ruimte snel te behandelen en beantwoorden

Al deze maatregelen zijn geëvalueerd, indien mogelijk op het effect maar vooral op de reacties uit de omgeving. Op basis daarvan zijn sommige maatregelen aangepast, andere worden voortgezet en weer andere maatregelen worden nieuw genomen.

De belangrijkste aanpassingen ten opzichte van 2020

De meeste maatregelen worden voortgezet of aangepast. De belangrijkste aanpassingen zijn de volgende.

Gele harten

In 2020 zijn gele harten aangebracht in winkelstraten om de wenselijke looprichting aan te duiden. De ervaring is dat de harten snel slijten op plekken waar veel wordt gereinigd en dat mensen inmiddels op de hoogte zijn van de wenselijkheid om, zeker bij drukte, aan de rechterzijde te lopen. Voorlopig wordt daarom in de Barteljorisstraat en de Grote Houtstraat alleen een middenstreep aangebracht. Door de komende twee weken dagelijks te monitoren zal worden bepaald of het alsnog wenselijk is om in verschillende winkelstraten gele harten te plaatsen, of dat een alternatief passender is.

Afsluiting fietsers Lange Veerstraat e.o

In 2020 zijn de Lange Veerstraat, de Oude Groenmarkt en de Warmoesstraat afgesloten geweest voor fietsers. Uit de evaluatie is gebleken dat dit enerzijds ertoe leidde dat fietsers ook de straten niet mochten

gebruiken als er voldoende ruimte was en anderzijds sommige fietsers zich zonder een fysieke belemmering niets van het verbod aantrokken, ook als het druk was. Nadat de horeca was gesloten is dit fietsverbod weer opgeheven. Het probleem van smalle straten, in combinatie met verruimde terrassen, blijft hier echter bestaan. In overleg met horecaondernemers zal worden bekeken of deze straten op door de gemeente bepaalde tijdstippen, en alleen bij drukte, fysiek kan worden afgesloten voor fietsers, bijvoorbeeld met hekken.

Plaatsing van een toiletwagen

In 2020 is vanuit de markt een toiletwagen gehuurd en geplaatst op de Grote Markt. Gebleken is dat daar veel vraag naar was en nog steeds is. Met de beperkte opening van winkels en horeca zal die vraag weer groeien, zeker nu horeca toiletten alleen open mag stellen voor eigen gasten. Daarom zal er een tijdelijk openbaar toilet worden geplaatst op de locatie Grote Markt / Lepelstraat zolang er forse beperkingen gelden voor bezoek van winkels en horeca.

Krijtcirkels in de parken

Verschillende parken in en rondom de binnenstad kunnen volstromen bij lekker weer. Zeker als de terrassen nog maar zeer beperkt open zijn, terwijl de temperatuur stijgt, kan de drukte toenemen. In andere steden zijn in 2020 goede ervaringen opgedaan met krijtcirkels in de parken om op die manier bewust gedrag te stimuleren. Men blijft, in klein gezelschap binnen de cirkels zitten, terwijl voorbijgangers tussen de cirkels door lopen. En als alle cirkels vol zijn is dat een goed signaal dat het park druk wordt. In eerste instantie wordt op één of twee locaties ervaring opgedaan met het aanbrengen van deze cirkels. Afhankelijk van die ervaringen kan het aantal parken worden uitgebreid of teruggebracht. In aanmerking komende parken zijn onder meer het Florapark, de Bolwerken, het Kenaupark en het Frederikspark

Communicatie

Er is op veel verschillende manieren door de gemeente gecommuniceerd over het vermijden van drukte en het houden van afstand op de hot spots. Daarvoor zijn onder meer middelen ingezet als krantenadvertenties, posters in de openbare ruimte en berichten op social media. Deze communicatie kan goed worden gebruikt om mensen thuis al de bewuste keuze voor te leggen om een bezoek te brengen aan een hot spot en, als men daarvoor kiest, bewust te maken van de maatregelen die er gelden. Uit de evaluatie is naar voren gekomen dat met name de jonge doelgroep op een positievere manier en met andere middelen, zoals muziek en video's via social media, moet worden aangesproken. Deze communicatie zal dan ook worden ingezet, naast de eerder ingezette communicatielijnen.

5. Risico's en kanttekeningen

Toekomst voorspellen kan niet – adaptief is het credo

Met de voorliggende aanpak speelt de gemeente zo goed mogelijk in op de te verwachten knelpunten in de openbare ruimte. De omstandigheden kunnen echter per week wijzigen, afhankelijk van het weer maar ook zeker afhankelijk van de maatregelen die op het niveau van de rijksoverheid worden genomen.

Dat betekent dat de komende tijd snel zal moeten worden geschakeld om bepaalde maatregelen uit te voeren, aan te passen aan omstandigheden of ontwikkelingen óf maatregelen juist te beëindigen.

6. Uitvoering

Er wordt op korte termijn uitvoering gegeven aan de hierboven opgenomen maatregelen:

- a. Aanbrengen of opfrissen anderhalvemetercirkels op locaties met drukte
- b. Opfrissen middenstreep om rechts lopen te stimuleren in de Grote Houtstraat en de Barteljorisstraat
- c. In stand houden van het advies voor fietsers om af te stappen bij drukte in voetgangersgebieden
- d. Tegengaan wildparkeren fietsen in drukke winkelstraten
- e. Een regeling treffen met horeca-ondernemers in de Lange Veerstraat en op de Oude Groenmarkt op welke tijdstippen zij deze straten fysiek mogen afsluiten voor fietsers (met behulp van hekken)
- f. In stand houden van de alternatieve fietsroutes voor de Rijksstraatweg
- g. In stand houden van de aangepaste instellingen van verkeersregelinstallaties om fietsers meer groen licht te geven
- h. Aanbrengen van krijtcirkels in enkele drukke parken
- i. In stand houden van de maatregelen en aanpassingen in fietsenstallingen en parkeergarages
- j. Plaatsing van een toiletwagen bij de Grote Markt voor zolang de mogelijkheden voor toiletgebruik vanwege coronamaatregelen beperkt zijn
- k. Verbetering van de communicatie-uitingen, zowel offline als online, op het gebied van de beoogde doelgroepen
- l. In stand houden van het gemeentelijke e-mailadres om snel vragen van ondernemers te kunnen beantwoorden over het gebruik van de openbare ruimte

7. Bijlagen

De anderhalve-meter-samenleving op straat, Maatregelen in de openbare ruimte na de lockdown, 2021